

Dolsko z okoliškimi vasi, ki gravitirajo k njemu, niti ni tako majhen kraj: okrog 1400 ljudi prebiva tu, volivcev je kar okrog 1000, mladine skoraj 300...

Berite članek na 4. strani

Občinske ceste in javna razsvetljava rabijo več sredstev v mesecih, ki so pred nami

Zmanjšani načrt porabe sredstev za vzdrževanje komunalnih naprav ob sprejemanju načrta za leto 1964 je povzročil v drugi polovici letošnjega leta kritičen položaj.

Do meseca julija je vzdrževanje potekalo v normalnem obsegu, vendar so porabljena sredstva po obračunu za mesec junij že presegle polovico planiranih sredstev. Na prvi pogled to še ni zaskrbljujoče, vendar moramo upoštevati specifičnost potrošnje sredstev pri posameznih vrstah vzdrževanja.

Najbolj kritično je stanje pri vzdrževanju in čiščenju občinskih cest in pri vzdrževanju javne razsvetljave.

Za vzdrževanje cest je na razpolago še več kot 50 % sredstev, vendar je po podatkih iz prejšnjih let poraba sredstev v drugi polovici leta precej večja. Ker pri rebalansu načrta ob polletju niso bila odobrena dodatna sredstva, se je svet za komunalne zadeve odločil v avgustu in septembru ukiniti dovoz materiala za posipanje vseh cest — razen najbolj obremenjenih, kjer pa se je omejil le na najnujnejše potrebe. Na ta način bi bila zagotovljena sredstva za jesensko in zimsko posipanje.

Kritično je tudi čiščenje ulic. Nekaj več kot 6.000.000 primanjkljaja (tolikšna je bila razlika med predračunom ko-

munalnega podjetja Snaga in v ta namen odobrenimi sredstvi) je zahtevalo tako redukcijo, ki je dovoljevala samo najnujnejša čiščenja v avgustu in v jesenskih mesecih, a še pri tem v decembru ne bo več razpoložljivih sredstev. Zato je odpadlo tudi pluženje in polivanje ulic in popoldansko čiščenje.

Poraba sredstev za vzdrževanje javne razsvetljave je potekala doslej sicer po načrtu in bi v normalnem obsegu zadostovala do konca leta. Ker pa so se cene storitev in materiala zvišale, bo potrebna tudi na tem področju omejitev, ki bo vsaj delno zmanjšala stroške in zagotovila sredstva še za zimsko obdobje.

Razcepitev podjetja Intertrans - Globus

Občinska skupščina Ljubljana-Moste-Polje je na eni svojih zadnjih sej razpravljala o stanju v delovni organizaciji Intertrans-Globus. Do razprave je prišlo na podlagi nepravilnosti, ugotovljenih v omenjenem podjetju in jih je raziskovala posebna odborna komisija.

Obstoj obeh obratov v skupnem podjetju v sedanji situaciji ni več mogoč, ker bi zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti zaostreni odnosi povzročali še večjo materialno škodo in še bolj poslabšali medsebojne odnose med obeh kolektivoma.

Ekonomska enota mednarodne špedicije v skupni delovni organizaciji Intertrans-Globus izkazuje izgubo nekaj sto milijonov. Točnega zneska doslej še ni bilo mogoče ugotoviti, ker izhaja izguba še iz časa pred združitvijo in je bila ob združitvi prikrita za nepravilno bilanco. Izguba je posledica slabe organizacije in neurejenega poslovanja mednarodne špedicije, ki je svoj celotni dohodek ugotavljala le na podlagi komercialnih poročil posameznih poslovalnic in finančni podatki niso temeljili na finančno-komercialni dokumentaciji.

Vsi ukrepi, ki so bili sprejeti takoj po ugotovitvi primanjkljaja in s katerimi je uprava podjetja skušala urediti potek ugotavljanja dohodkov špedicije analitičnega knjiženja kakor tudi izvajanja smotnejše poslovne politike, so naleteli na odpor vodilnih uslužbencev pri mednarodni špediciji in jih uprava podjetja ni uspela izvesti. V takem položaju tudi organi delavskega samoupravljanja niso bili sposobni uveljaviti ukrepov, s katerimi bi odstranili iz kolektiva tiste posameznike, ki so odgovorni za tako stanje v špediciji. Zato se je kolektiv Javnih skladišč sklenil odcepiti od matičnega podjetja in se konstituirati kot samostojna gospodarska organizacija.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Šolske kuhinje postopoma postajajo vse bolj pomembna organizirana oblika družbene prehrane v naši občini. Večina staršev, vzgojiteljev in drugih odgovornih činiteljev je uvidelo, da je kot zaposlenim ljudem potreben obrok hrane na delovnem mestu tudi šolarjem na vseh stopnjah šol, če hočemo, da bo mladina zdrava in sposobna sprejemati učno snov. Šolska malica je zlasti potrebna v starostni dobi intenzivnega psihičnega in fizičnega razvoja mladega človeka. Naša zdravstvena služba je pri sistematskih pregledih v šolskem letu 1963/64 pregledala učence prvih, tretjih, petih, sedmih in osmih razredov. Ugotovljeno je 18 % težjih in 22 % srednjih deformacij prsnega koša, pretežno kot posledica prebolelega rahitisa v najnežnejši dobi otroka. Poleg tega so ugotovili tudi, da je v povprečju 11 % otrok slabo hranjenih; pri tem izstopajo Šole Križevska vas s 26,6 %, Senožeti z 20, Polje z 21, Hrušica z 18 in Dolsko s 16 %.

Učitelji v naših šolah ugotavljajo, da prihaja približno 13 % učencev v šolo brez zajtrka; v večini primerov zato, ker so starši že pred njimi odšli na delo in otrok »pozabi«
použiti zajtrk ali zajtrk ni pripravljen za zmanjka časa... Tako velikemu številu otrok predstavlja šolska malica edini obrok do kosila, ki je v mnogih primerih pozno popoldne, ko se mati vrne z dela.

Posebna vrednost šolske malice ali opoldanskega obroka je tudi v razbremenitvi zaposlenih mater, saj jih je na področju naše občine čez 77 %, ki imajo otroke stare do 15 let.

Na začetku novega šolskega leta 1964/65 je komisija za šolsko prehrano pri svetu za šolstvo analizirala stanje šolskih kuhinj. Ugotovila je, da je po ukinitvi mednarodne pomoči v živilih opazno upadanje števila koristnikov šolskih malic (od 82 na 77 %). V šoli Vide Pregarčeve se je to število znižalo na 65 % proti številu vseh učencev v osnovni šoli Kette-Murn pa na 75 %, medtem ko so nižje organizirane šole obdržale skoro stodontno število prijav. Da je padlo število koristnikov šolskih malic, je prav gotovo iskati vzrok v poslabšani kvaliteti malice. V šolskem letu 1962/63 je znašala vrednost živih mednarodne pomoči, ki je bila dodeljena šolam, 10 milijonov, v letu 1963/64 pa komaj 2 milijona dinarjev. Celotna vrednost izdanih malic z režijo vred je znašala v šolskem letu 1963/64 za 4185 učencev 30.400.000 dinarjev. Od tega so starši prispevali 15.119.000 dinarjev. Za šolsko leto 1964/65 pa bo popolnoma izčrpana vsa zaloga živih mednarodne pomoči. Zato bodo potrebni skrajni napor in finančna pomoč družbe, da šolske malice ne bodo upadale ne po številu niti po kvaliteti. Po računih, ki jih je izdelala komisija za šolsko prehrano, bo v novem šolskem letu stala malica okrog 1.000 dinarjev mesečno še 70.000 dinarjev razlika za padlo 800 dinarjev na vrednost živih in 200 dinarjev na stroške režije in na osebne dohodke. Predlog komisije, ki ga je odobril tudi svet za šolstvo, je, naj znaša prispevek staršev 500 dinarjev mesečno, znižani prispevki 250 do 300 dinarjev in minimalni prispevek 100 dinarjev, tako da popolnoma brezplačnih malic ne bo. Razlika do polne cene bo krila občinska skupščina. Tako bodo razlika do polne cene in znižani prispevki za socialno šibke otroke po sprejetih merilih znašali do konca tega leta (za štiri mesece) 5.400.000 dinarjev, stroški režije in osebni dohodki pa bodo še nadalje kriti iz proračunov šol. Poleg tega prispeva sklad za šolstvo mesečno še 70.000 dinarjev razlike za kosila otrok, ki se vozijo s podružničnih šol na centralno šolo v Polje.

To so precej veliki finančni prispevki družbe k dopolnilnemu prehranjevanju naše mladine in bodo v šolskem letu 1964/65 znat-

(Nadaljevanje na 10. strani)

MOŠČANSKA SKUPNOST

GLASILO OBO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE OKTOBER 1964

LETO V. ŠT. 10

Problemi razvoja krajevnih skupnosti in servisov

V zvezi z nadaljnjim razvojem krajevnih skupnosti obstajajo nekatera vprašanja, ki izhajajo zlasti iz zakona o ukinitvi splošnega zakona o stanovanjskih skupnostih. Kakor daje ustava izreden pomen krajevnim skupnostim, tako so le-te našle pomembno mesto tudi v občinskem statutu. Vse to je rezultat živahnih razprav občanov na zborih volivcev in na drugih sestankih, posvetovanjih in konferencah. Vodila načela, ki naj regulirajo delo in življenje krajevnih skupnosti, niso več sporna, ampak so se dokaj jasno izoblikovala v razpravah o občinskem statutu in o zvezni ter republiški ustavi. Čeprav je občinski statut razčistil mnoga sporna vprašanja in postavil pred krajevne skupnosti temeljne naloge in okvirni program, je vendar ostala neresena vrsta konkretnih vprašanj, ki jih morajo reševati krajevne skupnosti pa tudi občinska skupščina. V zadnjem času so se krajevne skupnosti znašle v položaju, iz katerega bodo same težko našle izhod. To je prišlo do izraza tudi pri sestavljanju statotov, ki še vedno niso odraz dejanskega stanja in potreb krajevnih skupnosti.

Naslednje pomembno vprašanje je ustanovitev krajevnih skupnosti,

ki ima svoje politično in pravno obeležje. Ustanovitev krajevnih skupnosti ne more biti narekovana od zunaj, npr. s strani občinske skupščine, niti ne more biti enkratna akcija na vseh območjih občine hkrati. S tem seveda ni rečeno, da je treba pasivno čakati, kdaj se bodo občani sami odločili za ustanovitev krajevnih skupnosti, kajti krajevna skupnost je organizacija, na katere obstoj in delo je zainteresirana vsa družbena skupnost, še posebej pa občina, ker opravlja krajevna skupnost naloge, ki so v bistvu tudi naloge občine.

Ugotavljamo, da je fiziognomija krajevnih skupnosti sedaj skoraj dokončno znana in da je zaključena vrsta razprav na občinski ravni. Logična posledica takega stanja je potreba, da si občinska skupščina zada nalogo, kar najaktivneje in kar najhitreje reševati vso tisto problematiko, ki je potrebna, da jo občinska skupščina rešuje in z rezultati svojega dela obogati vsebino dela krajevnih skupnosti. Odborniki občinske skupščine se bodo morali tesno povezati s krajevnimi skupnostmi. V njih bodo morali črpati napotila za svoje delo in iz njih prenašati na občinsko skupščino iz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PREBERITE TUDI:

- TRIJE ODGOVORI LADA ČERNIVCA — str. 3
- NAŠ OBISK VELJA TO POT NJEJ — str. 6
- SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA — str. 8
- PRIPOVED O ČRNH DNEH — str. 8
- OBCANI PIŠEJO — str. 9
- SPORT — str. 10

Predkongresna dejavnost ZK naše občine

Trije odgovori delegata LADA ČERNIVCA

DRUGI DELEGAT NAŠE OBČINE NA VIII. KONGRESU ZKJ ODGOVARJA NAŠEMU SODELAVCU:

Vprašanje:

V zadnjem času smo imeli v občini nekaj primerov, da so podjetja zabredla v težaven položaj in je bila potrebna energična intervencija občinske skupščine in drugih organizacij. Pri tem pa ni mogoče mimo dejstva, da se slabosti teh podjetij zrcalijo tudi v slabostih komunistov in obratno. Kako ocenjuješ vlogo osnovne organizacije takega podjetja in kje je iskati vzroke take neodgovornosti komunistov?

Odgovor:

Primeri, ki so se pojavili v nekaterih kolektivih naše občine in so se jasneje pokazali prav v predkongresnem obdobju, se po strogi strokovni strani sicer nekoliko razlikujejo, imajo pa vsi nekaj skupnega: Osnovne organizacije ZK in komunisti niso odigrali svoje vloge. Zato samoupravni organi niso vedno obvladali položaja in so samo formalno potrjali sklepe direktorja oziroma ozkega kroga ljudi. Zato o tako važnih stvareh, kot so investicije, niso sklepali organi samoupravljanja ali so te organe predstavljali samo vodilni ljudje v podjetju; kjer so te probleme obravnavali, pa so te v teh organih ni bilo sil, ki bi bile sposobne zagotoviti sprejem odločnih ukrepov za sanacijo posameznih obratov in reševanje spornih vprašanj in združenem podjetju, zaradi česar je poleg finančno-ekonomskih razlogov prišlo tudi do dezintegracije.

Iz tega je razvidno, da kolektivni sploh niso ali pa so le delno informirani o gospodarskem stanju podjetja, namesto da bi se OO ZK in njeni člani skupno z ostalimi organizacijami bojevali za to, da je kolektiv seznanjen s stanjem podjetja. Tako pa pride pod plaščem samoupravljanja do enostranskih, samovoljnih in birokratskih odločitev posameznikov oziroma majhne skupine ljudi. Zato morajo OO ZK budneje spremljati tekočo problematiko, aktivneje posegati in smelo odstranjevati subjektivne slabosti. Bolj bi se morale aktivizirati pri utrjevanju samoupravnih organov skrbeti za kvalitetnejši in zrelejši kadrovski sestav. Komunisti se morajo v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organizacijah zavzeti za stališče, ki naj zagotovijo odstranjevanje ovir in

podvzemanje potrebnih ukrepov za še hitrejši gospodarski in družbeni razvoj.

Smernice VI. plenuma CK ZKJ in ostalo gradivo dajejo OO ZK dovolj jasno orientacijo za družbenopolitično delovanje. Komunisti bi se morali upreti praksi, ki skuša vse probleme reševati v ozkem krogu, ustvariti potrebne pogoje, ki omogočajo ustvarjalno udeležbo proizvajalcev pri odločanju o problemih gospodarstva, investicij in delovnih odnosov.

Komunisti kot člani kolektiva in sindikata morajo vztrajati pri tem, da je kolektiv informiran o proizvodnji, gospodarjenju, investicijah in drugih pristojnostih, o katerih v statutih piše, da o njih odločajo delovni ljudje v organizaciji.

Kjer imajo komunisti samo svoje probleme in se ne zmejnijo za združeno delo in vse drugo, kar izvira iz njega, tam se nasprotja kopičijo in prihaja do pretresov in eksplozij. To se dogaja tam, kjer se komunisti zapirajo vase, kjer se ne angažirajo in se tako oddaljujejo od terena, kjer je politična dejavnost zelo potrebna.

Tam pa, kjer komunisti vedo, kako in s kakšno demokratično intenzivnostjo ljudje urejajo svoje delovne odnose, kjer se komunisti zanimajo za te probleme, razmišljajo o njih in imajo o vsem tem svoja mnenja, se razvija tudi samoupravljanje in se stvari politično in ekonomsko urejajo. Zato je glavni pogoj za politični vpliv komunistov spoznanje, da je boj za sodobni politični vpliv komunistov možen samo na podlagi resničnega ugotavljanja in urejanja problemov družbenega dela. Zaradi nezadostnega družbenopolitičnega poznavanja problemov in preozke družbene razgledanosti se dogaja, da organi samoupravljanja glasujejo za sklepe, ki jih je treba pozneje z večjo ali manjšo politično in gospodarsko škodo popravljanje.

OO ZK morajo zato, da bodo lahko uspešno sledile vsem družbenim dogajanjem in da bodo lahko pravilno odigrale svojo vlogo na današnji stopnji družbenega razvoja, bolje skrbeti za politično in družbeno gospodarsko izobraževanje svojih članov, ki morajo idejnopolitično znanje in zrelost neprestano soočati in povezovali s prakso.

Vprašanje:

Razprave o predlogu in dopolnitvah statuta ZKJ so v teku. Kakšnih metod bi se morale lotiti osnovne organizacije, da bi bile razprave plodne in bi resnično prispevale k sprejetju ustreznega statuta?

Odgovor:

Razprave o predlogu in dopolnitvah v statutu ZKJ spadajo v celotno predkongresno aktivnost OO ZK. Zato samo suho spoznavanje s člani in črko statuta ne bo koristilo ničemer. Prav tako ne moremo v ZK voditi osnovne razprave okrog statuta s statutnimi razpravami ne moremo razreševati važnih vsebinskih, programskih vprašanj Zveze

komunistov. Statutu ne smemo dati te vloge, ker je nima. Statut je normiranje partijskega življenja, metod dela, je sredstvo, s katerim rešujemo tista bistvena vprašanja, ki smo jih razčistili v predkongresnih smernicah in ostalemu predkongresnemu gradivu, ki ni samo statutno, ampak predvsem idejno vsebinsko. Statut bo dal možnosti za to, da idejna usmerjajoča vloga ZK pride močneje do izraza tam, kjer komunisti res lahko dobijo gradivo za svoje delo.

Ker pa sta predlog statuta oziroma njegova obrazložitev pomanjkljiva, je potrebno pripombe zbirati in dati na ta način konstruktivne prispevke, dopolnila k statutu.

Zato morajo osnovne organizacije (če hočejo, da bodo razprave plodne in da bodo resnično prispevale svoj delež k sprejetju ustreznega statuta) ob diskusiji o statutu razpravljati o bistvenih vsebinskih vprašanjih delovanja Zveze komunistov, o družbeni vlogi ZK v sistemu neposredne socialistične demokracije in o tem, kako se v odrejenem prostoru, času in prilikah najprimerneje organizirati, da bi Zveza komunistov svojo vlogo tudi odigrala.

Predkongresni prispevki Staneta Kavčiča Komunist danes, Krste Crvenkovskega Vodilna vloga ZKJ, Program ZKJ pa so gradivo, da ob teh razpravah še globlje spoznamo bistvo vloge ZK in kako v sedanjih prilikah tretirati ZK, kakšne so naloge, kaj je potrebno odpraviti iz naše preke, če hočemo, da bo ZK v resnici predstavljala idejno gibalno silo socialističnega družbenega razvoja.

Potrebno je iti v razpravo s tako mero kritičnosti, da bo komisija dobila nove predloge in sugestije in s kritično obravnavo vloge in funkcioniranja ZK bo članstvo ZK aktivirano v razmišljanje in globlje spoznanje in razumevanje vloge, metod dela ZK in pozicije posameznega člana v njegovi družbenopolitični funkciji v sistemu družbenega samoupravljanja.

Razviti je treba debato o vlogi člana ZK in njegovi kreativni poziciji v sistemu nepo-

sredne socialistične demokracije. Organizacijsko je potrebno ZK tako urediti, da ne bomo zavirali nadaljnega razvoja sistema družbenega samoupravljanja. S statutom zadržajmo predvsem res osnovne principe organiziranosti komunistov. Poudarka moramo dati delovanju tisti dinamični družbenogospodarski skupnosti, ki jo predstavlja komuna.

Na vseh nivojih bo treba več razpravljati o konferencah ZK in o demokratičnem centralizmu.

OO ZK bodo morale to gradivo predelati ter zadolžiti skupino, ki bo pripravila pripombe in jih poslala občinskemu komiteju ZK.

Vprašanje:

Tudi tebi osebno vprašanje: Ali se kot delegat morda pripravljáš na kongres in v zvezi s tem razmišljáš o konkretnem vprašanju, ki ga bo kongres reševal? Ker bo delegatov mnogo, vsi ne bodo mogli poseči v razpravo — o čem bi razpravljaj ti?

Odgovor:

V predkongresni aktivnosti bi bila naša politična akcija nekoliko zožena, če bi videli v teh pripravah samo statut. Videti moramo tudi ostale probleme na čimširšem področju. Predvsem so to problemi, ki so neposredno povezani z našim gospodarskim stanjem, s sistemom in ukrepi v bodočnosti. Dalje so problemi, ki se pojavljajo na področju kulture in šolstva, problemi pri razvijanju samoupravnih organizmov in končno tudi notranji odnosi v ZK, statut, organizacijske oblike in metode dela.

To so konkretna vprašanja splošnega značaja; gospodarski ukrepi in prav primeri v naši občini pa so tudi lahko izčrpana tema za razpravo na kongresu.

Razprava o statutu in celotna predkongresna aktivnost pa bosta dali nove smernice in gradivo za razpravljanje na kongresu.

V poročilih in zapisnikih o GRADITELJU, TOTORI in INTERTRANS-GLOBUSU se kot rdeča nit vleče ugotovitev, da samoupravni organi niso imeli prave vloge, da so bili medsebojni odnosi v kolektivih slabi, da...

Ob teh primerih, ki imajo več stičnih točk, pa se nam vsiljuje še neka misel:

Iz dosedanje prakse vemo, da smo nad tako imenovanimi ekscesi v podjetjih prvi hip, ko zvemo zanje, zaprepščenji, pa bodisi da so ti ekscesi finančne narave ali primeri samovolje, slabih odnosov ali celo gospodarskega kriminala. Dejstva delujejo kot strela z jasnega! Pona-vadi zvemo za slabo stanje v podjetjih tik pred 12. uro, ko so za ureditev razmer potrebni že najekstremnejši ukrepi, kot so prisilna uprava, nezaupnica direktorju ali celo njegova odstavitelj, prijava javnemu tožilcu, lov za krediti itn.

Vemo pa tudi, da cela vrsta raznih institucij prejema podatke o stanju podjetij, da razne organizacije preko ko-

misij in anket občasno zasledujejo notranja gibanja v podjetju in da te zlasti medsebojnimi odnosom, samoupravnim vprašanjem in kadrovske politiki posvečajo veliko pozornost, da služba družbenega knjigovodstva in bilančne komisije vsaj enkrat letno spoznajo finančno sliko podjetja...

Tu je zdaj vprašanje! Čemu vse analize in kopica podatkov, čemu vrsta komisij in inspekcij? Ali so poročila in podatki izmišljeni ali pa ne znamo takega gradiva uporabiti in iz vsebine izluščiti simptomov, ki že opozarjajo na bolezensko stanje podjetja?!

Ne eno ne drugo ne delamo zaradi dela samega. In če so že taki primeri za nami, so nam lahko v prihodnje veliko opozorilo za pravočasno akcijo tam, kjer je morda trenutno še vse kar najbolj v redu, pa bi morda že iz doslej znanih podatkov lahko izluščili nekatere elemente, ki so pripeljali v zgornjih primerih tako daleč. Le pravočasna akcija in koristna upo-

Občinski komite o predlogu statuta ZKJ

Občinski komite je na zadnji seji razpravjal o predlogu statuta ZKJ in o metodi kako organizirati diskusijo po osnovnih organizacijah.

Razprava je bila živahna zlasti okoli poglavja, ki govori o funkciji občinskega komiteja. Po mnenju članov bi moral statut omogočiti občinskemu komiteju več svobode pri usklajevanju organizacijske strukture s pogoji, v katerih komunisti na področju občine živijo in delajo. Predlog vse preveč suho našteva kompetence, manjka pa določnejših izhodišč in poudarek, da je za uspešno delo komunistov v občini upoštevati ekonomske in druge činitelje. Statut posveča po mnenju komiteja vse preveč pozornosti oblikam in stroju ZK, uporabljeni pa so termini, ki sta jih spremenila že nova ustava in zakonodaja. To je opazno zlasti v 11. členu predloga, kjer zato načelo delovne organizacije in samoupravljanja ni v skladu z ustavo. Preveč je poudarjen produkcijski princip, kar ima lahko za posledico razdrobljenost osnovnih organizacij, saj bi potemtakem morala biti osnovna organizacija v vsaki ekonomski enoti.

Novi statut bi moral poudariti to, da se komunisti organizirajo tam, kjer to zahteva problematika, ki je lastna našemu razvoju. Občinskemu komiteju bi morale biti dane kompetence, da postavlja organizacijsko strukturo tako, da bo najbolj odgovarjala teritorialnim pogojem.

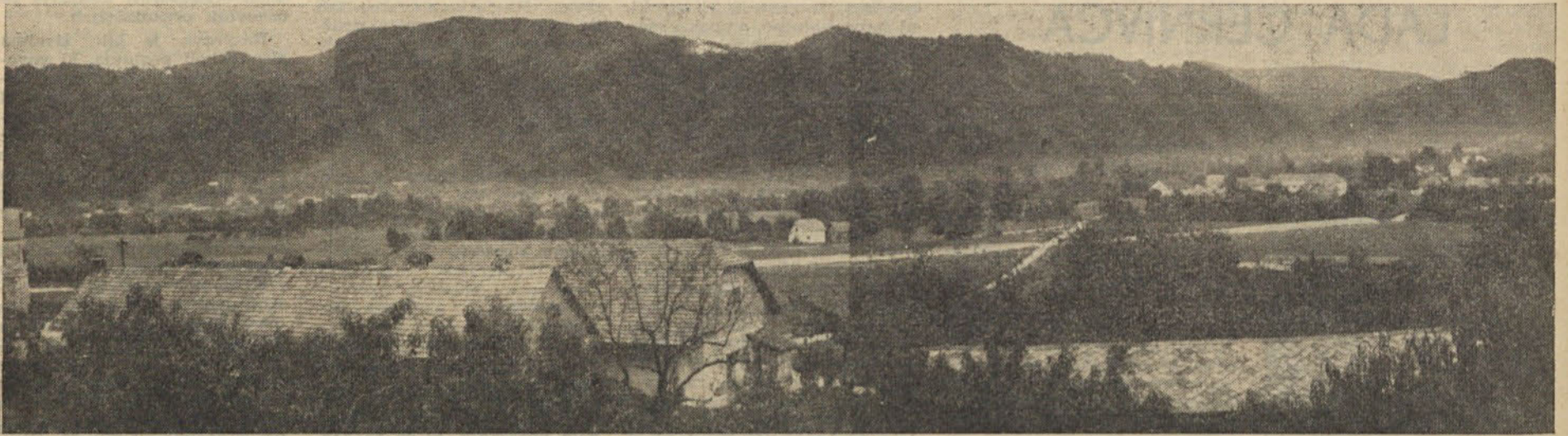
Diskutanti so bili enotni tudi v tem, da sta dveletni razmik med občinskimi konferencami in petletno obdobje za zvezni kongres postavljeni pretežni in da je časovni razmik prevelik.

Poleg vrste kritičnih pripomb pa je komite ugotovil, da novi predlog vsebuje mnogo novih pozitivnih določil.

Vse osnovne organizacije bodo v predkongresnem obdobju razpravljale o predlogu statuta in s konkretnimi predlogi prispevale, da bo novi statut ZKJ dopolnjen oziroma kar najbolj ustrezen.

Dolsko podnevi in zvečer

Dolsko z okoliškimi vasi, ki gravitirajo k njemu, niti ni tako majhen kraj: okrog 1400 ljudi prebiva tu, volivcev je kar okrog 1000, mladine skoraj 300! Res je: dobra polovica je kmetov, a skoraj polovica delavcev vseh vrst, od katerih se spet dobra polovica dnevno vozi — največ v

Ljubljano — v službo. Zato je sam kraj čez dan miren in tih — le sem in tja zaslišiš krik šolarja ali glas s polja — ne, tudi nova cesta teče za Dolskem in kamioni vozijo po stari cesti čez Dolsko material zanjo. Delo v službi ali na polju tudi otežkoča red doma in sicer skoraj idilična podoba

kraja je dopolnjena s tistim kmečkim vonjem dima in gnoja, ki spominja na preteklost...

Cesta bo dala nove možnosti za stik z mestom — pa tudi za beg iz kraja? Pod hribom je železniška postaja Laze. Tja in nazaj preko znanega mostu hodi reka delavcev in

šolarjev dan za dnem, leto za letom...

A kraj le ima pogoje, da zaživi svoje življenje: zadruga ima tu svoje plantažne nasade in Agrokombinat farmo prašičev, osnovna šola je tu, splošna in zobna ambulanta, 2 trgovini, telefon, pošta redno prihaja sem. In še: okrog 500

izvodov dnevnega tiska pride dnevno sem, skoraj toliko tednikov, nekaj manj mesečnikov, 233 je radijskih naročnikov, okrog 20 televizijskih anten označuje nov čas...

Krajevne organizacije SZDL, ZB, ZMS se trudijo, da bi uredile glavne želje vaščanov: kanalizacijo, vodovod, cesto...

Bo klub v Dolskem zaživel?

Sedeli smo za mizo. Čisto po vseh pravih sklican sestank. Tema: kultura v Dolskem in krajih, ki gravitirajo k njemu. Obisk: od 25 povabljenih jih je prišlo 9.

France Grad, častni predsednik KUD Dolsko: O, pred vojno smo imeli zelo delavno dramatsko skupino, pevski zbor, tamburaški orkester pa knjižnica je delala, prirejali smo izlete. Po osvoboditvi je večina tega še živela do nekaj let nazaj. Leta 1955 pa smo začeli graditi naš novi dom. Pravi naš, čeprav je formalni lastnik kmetijska zadruga Polje; koliko ur našega udarniškega dela je v njem! In na vse smo mislili: poleg upravnih prostorov KZ je tu lepa telovadnica, dvorana z okrog 300 sedeži, z urejenim odrom za dramske predstave in proslave, z garderobo, knjižnico, prizidano kabino za kino predstave in z aparaturo v njej, z manjšo dvorano pod odrom z okrog 60 sedeži, z lepo avlo in z vsemi stranskimi prostori. Ze na zunaj je lep tale naš dom, kajne! Nekaj let po tem smo še igrali, mladina je telovadila, zdaj pa...

Kar več glasov hkrati: Z dramatikom najbrž ne bo več šlo! Saj zadnja leta še gostovanja Šentjakobčanov niso več tako obiskana, kot so bila spet. Najmanj pa »gredo« pevski nastopi — ni obiska! Ze res, postali smo zahtevni in hodimo gledat oziroma poslušat le kvalitetne ansamble. Toda tu je tudi motorizacija, radio in predvsem zadnje čase televizija, Ljubljana je blizu z vsemi vrhunskimi kulturnimi institucijami, tisk redno prihaja k nam; pa vozači: okrog 20% našega prebivalstva se dnevno vozi v službo proti Ljubljani in Domžalam — in ti morajo zgodaj vstajati pa torej tudi bolj zgodaj hoditi spat. In še v izmenah delajo!

— Kaj pa mladina? Saj je ni malo!

Mladinec Franci Prošek: Da, okrog 300 nas je, če upoševamo poleg Dolskega še okoliške vasi. Po svoje se vključujemo v ta tempo, vendar menim, da smo premalo vrasli v kraj in premalo uporno iščemo sodobnih oblik kulturnega

življenja, ki bi združevalo tudi prebivalce naših krajev. Z dramatikom in peljem ne verjamem, da bomo še kar naprej uspevali. Najbrž pa bi bil zanimivejši klub — v dvoranici pod odrom bi se ga dalo urediti! Shajali bi se ob televizorju, za šahovskimi mizicami, ob tisku in knjigah, tudi zaplesali bi — vse to pa bi seveda stalo vsaj nekaj sto tisoč dinarjev? Bodo sredstva?

— Če boste pripravili programe in jih boste pripravljene uresničevati, sredstva bodo! Kar povežite se z občinskim svetom Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Mislimi pa boste morali tudi na odbor, ki bo upravljal s prostori in inventarjem, kajti izkušnje v tej smeri niso ravno najvzvodnejše!

Predsednik KUD Miroslav Zlajpah: Razmisliti bi veljalo tudi o kinu. Pred časom smo imeli nekaj poskusnih kino predstav, vendar je bil obisk slab — nismo imeli strokovnjaka, ljudje pač niso bili še navajeni iti kar doma v kino, filmi niso premierski, pa smo morali prenehati. Morda bi bil potujoči kino rešitev?

Predsednik KO SZDL Ivan Kovič: Seveda bo treba takoj misliti na ureditev stropa v dvorani, s čimer bi delno rešili tudi hlad v jesenskih in posebej v zimskih mesecih: sedanji dve peči sta v teh pogojih premalo in ljudje verjetno ne bodo hodili v dvorano zmrzovat. Če bomo uspeli urediti klub, pa ne bi bilo slabo povezati se zopet z delavsko univerzo zaradi predavanja s filmi ali diapozitivi.

Več glasov: Vse lepo, toda mi si bomo tu pripravili programe, vsebino dela, odbore, z druge strani slišimo obljube za sodelovanje in sredstva — toda ali ne bo ostalo vse samo pri načrtih in obljubah, kot smo to nekaj let nazaj že doživljali?!

— Prenekatera obljuba ni ostala samo obljuba: kar poglejte si dom! Koliko tako lepih možnosti je zraslo po naših krajih? Če zdaj ni v njem čutiti utripa življenja, najbrž ni treba iskati »grešnega kozla« daleč od sebe. Velja torej razmisliti o tem, kaj je, oz. kaj je lahko pričakovati iz

svojih sil pa v sodelovanju z vsemi družbenimi činitelji v občini in...

Luči v sobi, kjer je bil sestanek, so ugasnile — pozno je bil sklican. Tako in drugače. Vendar nikakor ne prepzno! Pošteno izpovedane misli in problemi so porok tudi za poštena prizadevanja v prihodnje. In zgoraj nedokončano misel bi lahko zaključili: ...in Dolsko bo zopet našlo svoje mesto v kulturni dejavnosti naše občine, spet bodo gorele luči v kulturnem domu in razsvetljevale tudi okolico — tako ali drugače! AM

Ali bo šel kulturni in telesnokulturni dom isto pot kot v Polju in Bizoviku?

Dolsko je dalo K. Janeža ...

Morda je primerjava malo drzna, pa vendar: Vrba je dala Franceta Prešerna in nikogar več, Dolsko pa Karla Janeža in tudi nikogar več.

Razlika seveda je, še posebej v tem: Za Prešernom je ostalo delo, spomenik, rojstna hiša in ponos vaščanov; v Dolskem — telovadnica propada, o telovadbi pa je morda govora le še v spominih.

Če se kdaj peljete skozi Dolsko, najbrž ne boste videli otrok, ki se podijo za žogo in med njimi ne vodnika v trenerki, tudi ne mladih korenjakov, ki bi kot nekoč vadili lepe vaje — niti ne boste videli zvečer luči skozi okna telovadnice.

Da, leta so minila. Leta 1952 je na največji športni manifestaciji sveta, na olimpijskih igrah v Helsinkih na Finskem, nastopil tudi Karel Janež, doma iz Dolskega, in sicer na vajah na orodju.

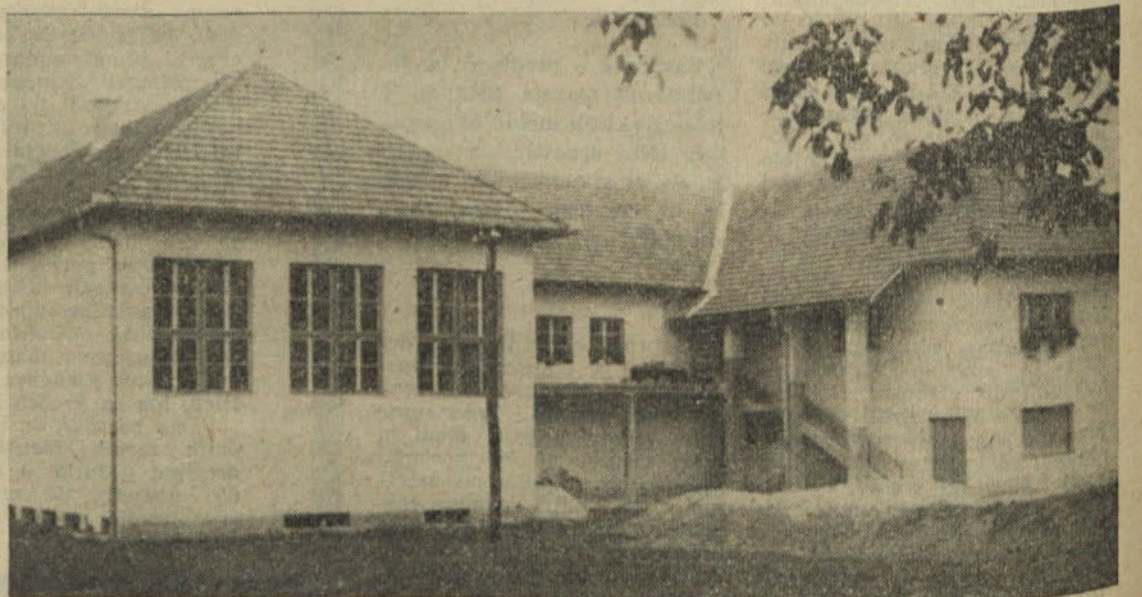
Še dolgo potem je bila največja čast dolških

fantov telovaditi v TVD Partizan Dolsko, v prvi vrsti, ki jo je vodil Karel Janež. Fantje iz Dolskega so bili gostje v glavni ločki sporeda na mnogih akademijah širom po Sloveniji. In leta so minila...

Medtem je Dolsko dobilo lepo telovadnico z vsem orodjem, na red in čistočo naj bi pazil hišnik. Fantom ne bi bilo treba drugega kot zavahati rokave in se povzpeti na telovadno orodje ali vzeti žogo in jo vreči preko mreže. Pa ga ni, ki bi mu bilo do tega! Zakaj?

Občinska zveza za telesno kulturo je ponudila lepo dotacijo, dala bi tudi nagrado trenerjem, ki bi vadili karkoli, samo da bi mladina lahko telesnokulturno živela. Vendar ni odziva. Niti ni človeka, ki bi prišel in rekel: Tako in tako je, pomagajte nam! Ni. Pač pa so za telesnokulturno dejavnost odlični pogoji: telovadnica, prostor za igrišče, da, celo denar.

Dolžani, ali je to prav?

Naš obisk velja to pot njej!

KDAJ JARŠKI OTROCI V NOVEM POSLOPJU ŠOLE — URADNI PREVZEM ŠOLE 15. OKTOBRA — 650 UČENCEV V NESTRPNEM PRIČAKOVANJU, Z NJIMI VRED TUDI NJIHOVI STARŠI IN UČITELJI — ŠOLA BO NOSILA IME NARODNEGA HEROJA KARLA DESTOVNIKA-KAJUHA

Spominjam se let pred minulo svetovno vojno. Bil sem osnovnošolec, ko smo se preselili v Nove Jarše. Tedaj je bilo to le skromno naselje z nekaj deset hiš, med najstarejša poslopja pa je spadala šola na Smartinski cesti. »Zajčja šola« so ji rekli, ne vem zakaj. Vanjo so zahajali vaški otroci iz Spodnjih in Novih Jarš, Tomačevega, Smartnega, Hrastja in Sneberij, pa je za tiste čase glede potreb in prostorov kar ustrezala.

Leta pa so minevala, naselje v Novih Jaršah se je širilo in sedaj tu že prevladujejo veliki stanovanjski bloki. Število prebivalstva je naraslo, z njim pa seveda število šoloobveznih otrok. »Zajčja šola« ne more več služiti svojemu namenu...

Odborniki terenskih organizacij so, razumljivo, začeli misliti na gradnjo novega poslopja, toda od zamisli pa doslej je preteklo že precej let, prepletenih z različni razpravami na zborih volivcev, z dokazovanjem na občini itn., vendar dolgo ni bilo moči zagotoviti potrebnih sredstev niti za načrte, kaj šele za gradnjo. No, končno so Jaršani uspeli, vendar še ne popolnoma. Nova šola je sicer zgrajena, ni pa še vseljiva, čeprav bi morala biti že 1. septembra letos.

VELIKA ZADREGA

Ni bil torej odveč obisk pri sedanjih direktorici jarške šole Vladi Djokičevi. V razgovoru sva razčistila marsikateri problem. Takoj v uvodu je povedala, da je sedanja stara šola odločno premajhna, zakaj letos je vpisanih kar 650 učencev, učilnic, ki so majhne, pa je v

Notranja pedagoška organizacija na šoli poteka — kljub takšni razbitosti — v glavnem sicer v redu, vendar so velike težave, kako održati disciplino pri otrocih, ki jih je nagnetenih v razredih toliko, da sedijo po trije skupaj — v dveh razredih jih je kar po 40. Onemogočena je tudi vsaka širša dejavnost šole. Najbolj so seveda prizadeti učenci, ki morajo vsak dan po 5 km daleč v vodmatsko šolo. Izpostavljeni so nevarnostim prometa, posebej kolesarji, kar je težko nadzorovati in vodstvo šole vedno skrbi, da se ne bi pripetila kakšna nesreča. Tam nimajo niti malice, ker vodmatska šola nima primernih kapacitet za pripravo obrokov, industrijska malica pa je draga (1.200 din mesečno) in jo starši ne zmorejo plačevati. To so zares problemi, ki prizadevajo vodstvu šole (kar največ skrbi).

Za silo so rešili zadevo tako, da so v zadnjih dneh septembra uredili za učence višjih razredov varstveni oddelček v prostorih KOSZDL v Rožičevi ulici, v sosesčini, v vzgojno-varstvenem zavodu, pa imajo urejeno varstvo že od začetka šolskega leta nižji razredi.

ČIMPREJ V NOVE PROSTORE!

— Kako pa si zamišljate splošno ureditev v novi šoli?

»Predvsem pričakujemo, da bomo pouk lahko postavili na najsodobnejše temelje. Predvidevamo namreč, da bo imela šola kabinetni pouk. To pomeni, da bomo poučevali vsak predmet v posebej zanj opre-

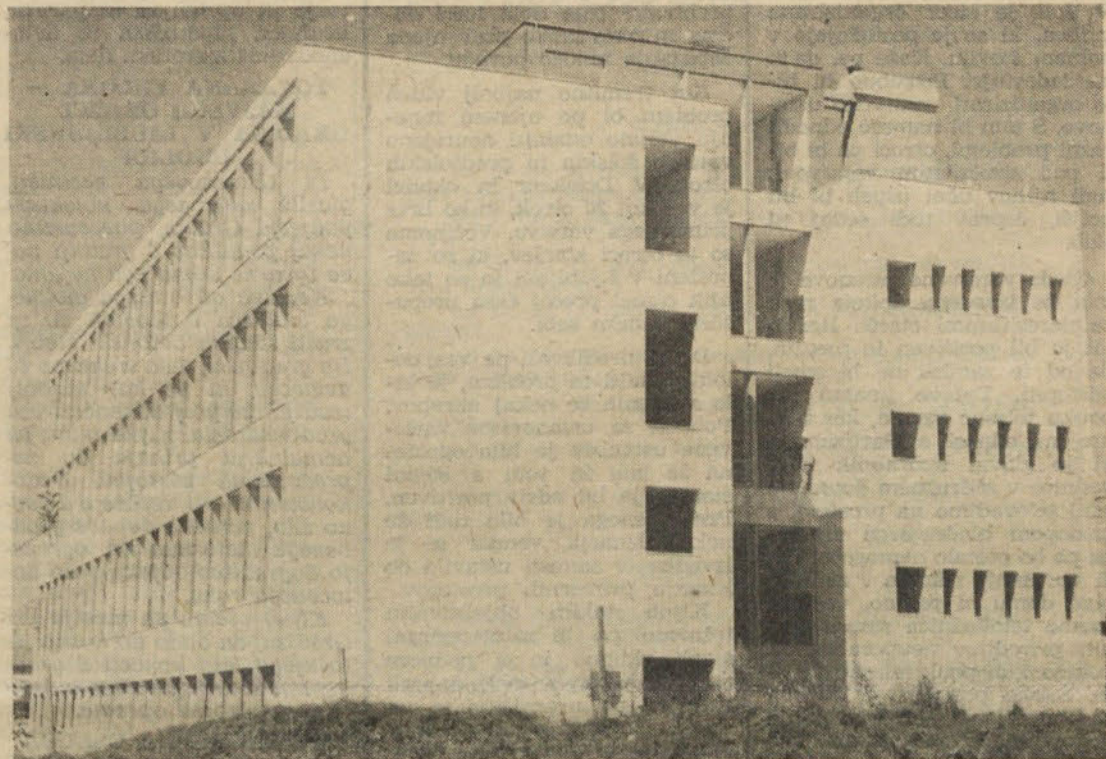
mljeni učilnici. Tak pouk ima namreč velike prednosti: omogoča veliko večjo pozornost, učence mnogo bolj aktivizira in jim zbuja večje zanimanje za posamezne predmete, nasploh pa ni tog, ker omogoča nove metode dela in prinaša vedno nekaj novega. Seveda pa bo takšen pouk uspešen le tedaj, če bodo dani vsi objek-

tivni pogoji — prostori in potrebna učila — kar pričakujem, da tudi bo. Eden takšnih pogojev je že ta, da bo v razredih manjše število učencev, brez katere pouka sploh ne bi mogli začeti. Težave nam dela tudi ureditev zunanje okolice — dvorišča, vrta, igrišč —, kar vse sodi k pogojem za uresničevanje učnega programa. To letos ne bo dogotovljeno, kot tudi ne telovadnica, zaradi česar našega učnega načrta letošnje šolsko leto ne bomo mogli v celoti realizirati. Nasprotno pa imamo še kar dovolj učnega osebja. Vsi učitelji so naredili načrte za svoje pedagoško delo, priprav-

skladišča in žito, ki imata nad šolo patronat, da bosta še naprej stali šoli ob strani tako, kot sta doslej.

DOVOLJ ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA

Pričujoči sestavek bi bil prav gotovo pomanjkljiv, če ne bi seznanili bralcev s tem, kako bo novo šolsko poslopje prostorno urejeno in kakšna bo njegova funkcionalnost. Celotna zazidalna površina se razteza na 1660 m², z dvoriščem,

največ po 32, s čimer bo zagotovljena večja možnost individualnega dela. Jasno pa je, da vsega ne bo moči izvesti v letošnjem šolskem letu, ker bo treba v ta namen urediti še marsikaj.«

KNJIŽNICA IN ZOBNA AMBULANTA

Zanimalo me je, kako je s knjižnico, ki naj bi bila dobila v šoli svoj življenjski prostor.

»V dogovoru smo s knjižnico v Mostah, da bi tudi v Jaršah in sicer v šoli uredili prostor za javno knjižnico. Leto naj bi uporabljali vsi občani s terena in si v čimvečjem številu izposojali knjige za branje. Upam, da bomo v tem uspeli. Prav tako je s prostori za razne kulturne nastope, proslave ipd., za kar naj bi primerno uredili dokaj razsežne šolske avle. Torej bi tudi na ta način lahko tesno sodelovali s terenskimi organizacijami, ki so v zadregi s prostori, one pa bi nam lahko pomagale na drug način.

Kot zanimivost naj omenim še to, da bo v šoli poslovala tudi zobna ambulanta, ki bo na razpolago vsem učencem.

BREZ PROBLEMOV SEVEDA NE GRE

— Kaj pa problemi, brez teh verjetno niste?

»Za učila je bila zagotovljena vsota 13,5 milijonov dinarjev, vendar smo jih doslej lahko nabavili le za 3 milijone — ostalega denarja še nismo prejeli. Po izjavi predsednika šolskega sklada občine Moste-Polje tov. Rolih pa so vsa sredstva za potrebe nove šole zagotovljena. Upam, da bomo torej naše zamisli lahko uresničili — tudi za opremo učil-

nic, pa tudi načrte za razširjeno delavnost.

Problem je tudi nekakšno nezaupanje staršev do kvalitete pouka na šoli. Od 70 predvidenih učencev za višje razrede se je vpisalo letos v našo šolo le 47 učencev, čeprav lahko — brez domišljavosti — trdim, da so mesta strokovno povsem v redu zasedena in je odveč bojazen, da učenci ne bi pridobili zadostnega znanja. Prav zato, ker imamo zasedene le nižje razrede, smo fizično prizadeti in bo za zdaj nekoliko težje gospodariti.«

Ta trditev tov. Djokičeve je povsem umestna, saj bo šola v najkrajšem času naredila popoln načrt vseh svojih dejavnosti, tako osnovnih kot dopolnilnih, in bo z njimi seznanila vse starše in terenske organizacije, kajti popolnoma jasno je, da bodo morali pri dokončni pripravi tega načrta in njegovi realizaciji sodelovati prav starši in teren in bi se pri tem najbolj uveljavila uspešnost take povezave. Naj pa ob tej priložnosti naslovimo apel še na podjetji Javna

vrtom in igrišči pa bodo imeli za svoj življenjski prostor učenci na razpolago nad 3500 m². Vsak razred bo imel površino okrog 60 m², po vsej 8-metrski dolžini razreda pa bodo velika okna, tako da bo v njih dnevne svetlobe dovolj, medtem ko bo električna razsvetljava zadostila vsem svetlobnim in sodobnim pogojem pouka.

Šola ima klet, kjer bodo tehnične delavnice in zobna ambulanta, nad njo pa dve nadstropji z nadzidkom. Ogrevana bo najprej z mazutom, nato pa bo priključena na toplarno. V šoli je 15 klasičnih učilnic, razen njih pa še 8 specializiranih učilnic za fiziko in kemijo, za glasbeni pouk, za risalnico, za gospodinjstvi pouk, dve tehnični delavnici, učilnica za biologijo in telovadnica, posebej pa še mlečna kuhinja, jedilnica, prostori za pionirsko organizacijo, upravni prostori, učiteljska zbornica in knjižnica — skratka za vse dovolj vsega, kar bodo potrebovali za svoje delo učenci in njihovi vzgojitelji.

Borbene tradicije

Ko bodo novo šolo odprli, bo prve obiskovalce v vhodni avli pozdravil relief z motivi iz Kajuhovega življenja. Kot rečeno, bo imela ta šola ponosno ime narodnega heroja Karla Destovnika-Kajuha, zakaj pionirski odred te šole že sedaj nosi njegovo ime in ima tesno povezavo s XIV. divizijo. Pionirji so seznanjeni s Kajuhovim življenjem, šola si dopisuje z njegovimi soborci in njegovo materjo, ki jo nameravajo tudi obiskati in seveda povabiti na otvoritev šole. V šoli izdajajo tudi list z naslovom »Po Kajuhovih poteh«, vsako leto pa podelijo ob sodelovanju podjetij Javna skladišča in Žito Kajuhove nagrade za najboljše pismene izdelke učencev.

Zaključil sem. Zaključil z željo vseh Jaršanov, učencev in učiteljev, da ne bi več čakali štirinajst dni, teden..., dokler ne bi ta hram za vzgojo naših mladih kadrov v resnici zaživel kot veliko mravljišče, kot kovačnica našega mladega rodu za lepšo prihodnost.

Tone Bančič

Varstvo in rekreacija

Poleg rednega dopoldanskega pouka nameravajo v novi šoli uvesti — tudi postopoma — celodnevno bivanje učencev v šoli. Nudili jim bodo varstvo, prehrano in rekreacijo. To velja zlasti za tiste otroke, ki so tega družbeno potrebni, priključevali pa bodo tudi ostale učence. V popoldanskih urah bodo namreč na razpolago prostori za dopolnilne dejavnosti v različnih krožkih, za kar so pa potrebni namensko urejeni prostori in rekviziti. Brez teh si ni mogoče zamišljati kvalitetne organizacije razširjene dejavnosti, resnične sprostitev in zadovoljivega zanimanja pri učencih. Prav pri tem pa se malo zatika, zakaj rednih sredstev ni in jih bo treba pač na kakšen način dobiti. Ne bi bilo napak, če bi priskočila na pomoč podjetja, ki delujejo na tem terenu, in sledila zgledu Javnih skladišč, ki so v te namene obljubila in namenila finančno pomoč iz svojih skladov.

Jasno je, da bi lahko te rekvizite in prostore uporabljale tudi terenske organizacije, zlasti mladina, ki se bo izšolala v tej šoli, pa bo kasneje lahko še vedno našla pot vanjo za različne dejavnosti.

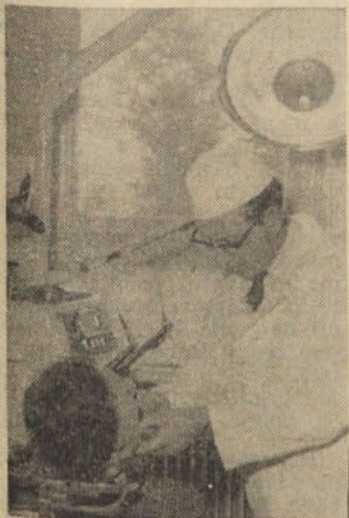
ljeni učilnici. Tak pouk ima namreč velike prednosti: omogoča veliko večjo pozornost, učence mnogo bolj aktivizira in jim zbuja večje zanimanje za posamezne predmete, nasploh pa ni tog, ker omogoča nove metode dela in prinaša vedno nekaj novega. Seveda pa bo takšen pouk uspešen le tedaj, če bodo dani vsi objek-

njej le pet. Zato je pouk razdeljen takole: del nižjih razredov (do petega) ima pouk v sedanji šoli in v prostorih stanovanjske skupnosti Nove Jarše v Božičevi ulici (dva razreda in dva oddelka), učenci od V. do VIII. razreda pa hodijo v precej oddaljeno šolo dr. Jožeta Potrča v Vodmatu. Teh je 350.

ZDRAVSTVO IN MI

Piše dr. ZORAN ARNEŽ

Zdravi zobje — zdrav otrok

Razen tega pa bi želeli opozoriti, da sprejemajo naše šolske zobne ambulante šolarje tudi izven šolskih pregledov. Kolikor je potrebna nujna pomoč ali da kažejo otroci in njihovi starši še posebno skrb za zdravje zob, se lahko neposredno oglašijo v naslednjih šolskih zobnih ambulantah:

SZA Vide Pregare vsak dopoldan od 7.—13.
SZA Hrušica, torek, sredo, petek, sobota od 7.—13. ponedeljek, četrtek 13.—19.
SZA Polje vsak dan od 7.—13. torek, četrtek, petek 14.—19.
SZA Dolsko sredo, četrtek, petek od 6.—11.
SZA Prežganje ponedeljek, torek 6.—11.

Istočasno naj opozorimo, da sprejema ordinacija za predšolske otroke v šoli Vide Pregare predšolske otroke vsak ponedeljek, sredo, petek od 14.—18. ure. Načrtno pa tudi kličemo predšolske otroke na zobozdravstvene preglede. Trenutno pregledujemo predšolske otroke, ki so rojeni v letu 1959. Zato naj se starši teh otrok ne začudijo, če bodo prejeli vabilo.

Seveda nismo pozabili tudi na naše gimnazijce in vajence. Ti naj se javljajo za popravilo svojih zob v zobni ambulanti — Prvomajska 11 — vsak ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 7.—13. ure.

Vse prizadete prosimo, da nam sporočajo kakršnekoli težave, na katere bi naleteli ob izvajanju teh naših skupnih nalog, ki smo si jih zadali v dobro naših otrok.

Ko bodo roditeljski sestanki na posameznih šolah, smo zobozdravstveni delavci pripravljani, da se jih udeležimo in se skupaj lotimo reševanja skupnih težav.

Ob polletju se bomo ponovno oglašili. Takrat nam bodo že znani uspehi naših skupnih prizadevanj. Primerjali jih bomo po posameznih šolah in iz tega delali tudi primerne zaključke. V prepričanju, ki temelji na dosedanjih izkušnjah, se zobozdravstveni delavci že vnaprej zahvaljujemo vsem za sodelovanje v zavesti, da bodo skupna prizadevanja rodila vedno boljše rezultate — saj gre za zdravje naših otrok.

Naši glasbeniki na posvetovanju in kongresu glasbenih pedagogov Jugoslavije v Kotoru

Avgusta je bilo v Kotoru posvetovanje glasbenih pedagogov Jugoslavije, katerega sta se udeležila tudi dva naša pedagoga Draga Svetinova, direktorica glasbene šole Moste-Polje in Janez Triler, profesor te šole.

V petih dneh so v referatih in razpravah obravnavali domala vso problematiko glasbene življenja pri nas.

V naslednjih dneh je zasedal kongres glasbenih pedagogov Jugoslavije, kateremu je kot delegat društva glasbenih pedagogov Slovenije prisostvovala Draga Svetinova.

Na posvetovanju in kongresu so posebno mesto zavzemali referati, ki so obravnavali pomembnost glasbene vzgoje, posebej glede na to, kje, kako in kdo jo izvaja.

Že v predšolski dobi imata glasbena izobrazba in vzgoja svoje mesto, vendar ta leta še niso sistematično obdelana s pedagoško-psihološkega gledišča.

V letih onovnega šolanja pa je glasbena vzgoja sestavni del načrtnega dela in programiranja.

Glede drugostopenjskih šol (gimnazije, učiteljska, srednje medicinske, ekonomske, tehnične šole) pa je treba ugotoviti, da poučujejo glasbo le v prvih dveh. Zato je največji del mladine od svojega petnajstega leta dalje glede glasbene vzgoje prepuščen samoiniciativi oz. raznim vplivom, ki jo usmerjajo bolj na zabavno področje kot na področje umetnosti.

Na kongresu, kateremu so prisostvovali kot gostje tudi zvezni predstavniki oblasti, je bilo med drugim sklenjeno, da bo v letošnjem in v naslednjem letu pripravljen zakon o glasbenem šolstvu in glasbenem šolanju, ki bo med drugim omogočil v vseh šolah II. stopnje glasbeni pouk v predmetu »estetska vzgoja«.

Celodnevna posvetovanja so udeleženci ob večerih zaključevali z obiski opernih in koncertnih prireditev domačih in tujih gostov.

A. P.

Se bo res težko privaditi?

V prejšnji številki našega lista smo objavili zapis o novo urejenem križišču med Smartinsko cesto in Pokopališko ulico. Tedaj smo izrazili zadovoljstvo nad tem, da bo promet skozi to križišče odšel varnejši. Zal pa moramo napisati, da nekateri vozniki ne znanjo ali pa v svoji »veliki vnemi« nočejo upoštevati luči na semaforih, še manj pa svetlobne znake.

Zvedeli smo namreč za dva primera grobega izsiljevanja prednosti. Prvič je neki kombi pri zeleni luči zavijal v smer od Zal s Pokopališke ulice na Smartinsko cesto, medtem ko je v nasprotni smeri naravnost vozil obložen tovornjak. Le hitremu reagiranju voznika tovornjaka se je zadržati, da ni prišlo do hude nesreče.

V drugem primeru je neki osebni avtomobil opel prevozil križišče po Pokopališki ulici skozi rdečo luč, ko je bila odprta smer (zeleno luč) po Smartinski cesti. Voznik fička, ki je vozila od Javnih skladišč, je uspelo v zadnjem trenutku zavreti. K sreči je imela zelo dobre zavore!...

Kaže, da vozniki tudi ne upoštevajo svetlobnih znakov prednosti in neprednostne ceste. V nedeljo, 27. septembra, sem vozil — ob ugasnjenih semaforih — po prednostni Smartinski cesti proti mestu. S Pokopališke ulice od Zal pa je zavijal v levo voznik fička. Moral sem zavreti, voznik fička pa se je še trkal na prsi, češ da velja desno pravilo — spregledal je znak »nimaš prednosti« v svoji smeri, ki vsekakor velja tedaj, kadar semafori ne delajo. Menda so vsi znaki na križiščih in cestah namočeni zato, da jih upoštevamo!

KINO PODJETJE TRIGLAV

Filmi, ki bodo na sporedu meseca oktobra

KINO TRIGLAV

Od 2. do 4. oktobra ameriški barvni CS film SEMENJ V TEKSASU;

od 5. do 6. okt. ameriški VV film RAZBESNELO MORJE;

od 7. do 9. okt. italijansko-španski film VELIKAN Z RODOSA;

od 10. do 12. ameriški barvni VV film ENOOKI DZEK;

od 13. do 15. okt. ameriški barvni CS film PREPOVEDANE STRASTI;

od 16. do 18. okt. ameriški film APARTMA;

od 19. do 20. okt. domači film IZ OČI V OČI;

od 21. do 23. okt. ameriški barvni VV film ŠERIFOV SIN;

od 24. do 26. okt. italijansko-španski film LAŽNI ZAKON;

od 27. do 29. okt. ameriški barvni CS film RAZBITA LADJA MARY DEARE;

od 30. do 31. okt. ameriški barvni CS film SALOMON IN SABSKA KRALJICA.

KINO VEVCÉ

od 2. do 4. oktobra italijanski barvni CS film OSVAJALEC MAKARAIBA;

od 7. do 8. okt. sovjetski film IVANOVO OTROŠTVO;

od 9. do 11. okt. italijansko-francoski barvni CS film MONGOLI;

od 14. do 15. nemški barvni film MAZURKA LJUBEZNI;

od 16. do 18. okt. ameriški barvni film TARZANOVA NAJVEČJA PUSTOLOVŠČINA;

od 21. do 22. okt. sovjetski barvni film ČLOVEK DVOŽIVKA;

od 28. do 29. okt. italij. barvni CS film ZVEZDE NOČI;

od 30. do 31. okt. ameriški barvni VV film ŠERIFOV SIN.

KINO ZALOG

Od 3. do 4. oktobra ameriški CS film ČAS ŽIVLJENJA IN ČAS SMRTI;

od 10. do 11. okt. ameriški barvni film POJMO V DEŽJU;

od 17. do 18. okt. japonski barvni film ŠAMPION IN PLESALKA;

od 24. do 25. okt. francoski barvni CS film BABET GRE NA VOJNO;

od 28. do 29. okt. domači CS film X-25 JAVLJA;

31. okt. ameriški VV film PODAJ ROKO HUDIČU.

Nove knjige v LK Moste

od 15. 8. do 15. 9. 1964

France Stele: Umetnost v Primorju; Nace Šumi: Ljubljanska baročna arhitektura; Tekstil v stanovanju; Zdravilne rastline; Borut Zener: Akvarij.

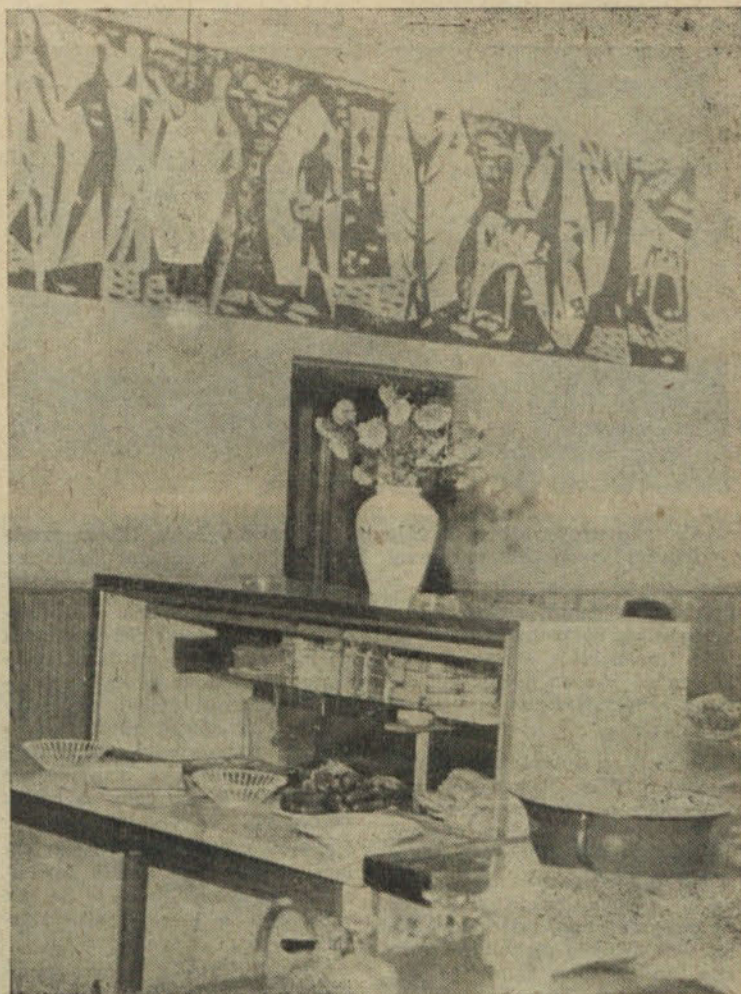
GIBANJE PREBIVALSTVA

Od 15. avgusta do 15. septembra se je priselilo na področje matičnega urada Moste 174 ljudi (84 moških in 90 žensk), izselilo pa 151 (69 + 82) občanov. Živorojenih je bilo 9 otrok (6 + 3), umrlo pa je 7 občanov (4 + 3).

V območju matičnega urada Polje se je priselilo 27 ljudi, izselilo pa 26. Živorojenih je bilo 27 otrok, umrlo pa je 12 občanov. Na področju matičnega urada Dolsko sta se priselila 2 občana, odselila pa se jih je 5. Živorojena sta bila 2 otroka, umrl pa je 1 občan.

Število prebivalstva v občini na dan 15. septembra 1964: Moste 21.860 (10.265 + 11.595), Polje 14.207 (6.830 + 7.377), Dolsko 1.377 (664 + 713), skupaj 37.444 (17.759 + 19.685).

John Braine: Življenje na vrhu; Ventura Garcia Calderon: Kondorjevo maščevanje; Izidor Cankar: Uvod v likovno umetnost; John Dickson Carr: Tajna zelene kapsle; Branislav Djurdjev: Uloga crkve v staroj historiji srpskog naroda; Ian M. L. Hunter: Zmote in resnica o spominu; Iz stare kitajske filozofije; Jens Peter Jacobsen: Mogens; Kaj cveti in zeleni na oknu in v sobi; Edvard Kocbek: Groza; Lojze Kovarčič: Ključni mesta; Luc Menashe: Avtoportret v zahodnem slikarstvu; Dušan Moravec: Vezi med Slovensko in češko dramo; Marjan Mušič: Arhitektura in čas; Nikolaj Nikolaevič Nosov: Neznalček v Sončnem mestu; Boris Paterinu: Estetske osnove Levstikove literarne kritike; Jože Pogačnik: Stritarjev literarni nazor; William Shakespeare: Timon Atenski; Kralj Lear; Baruch de Spinoza: Etika;

Dokler v občini nimamo družbenega centra, v katerem bo vendarle tudi sodobni družabni prostor, so gostišča edini taki lokali in prav je, da so vredna pozornosti, ki sta z njo zagotovljena vsaj v danih možnostih kolikor mogoče sodoben ambient in postrežba. Na sliki: nedavno prenovljeni lokal, znan občanom kot gostišče Pri Lasanu.

Občani pišejo...

Tov. urednik!

Te dni sem imela opravke v poslopu občinske skupščine Moste-Polje. Opazila sem nabitost za želje in predloge občanov in odločila sem se, da izkoristim to priliko in vam napišem teh nekaj vrstic.

V občini Center imajo dve kotalkarski plošči, ki sta vsak dan polno zasedeni. Otroci pridno trenirajo kotalkanje. Na ta način so dnevno zaposleni, lepo se razvijajo in na svežem zraku so. Za otroke iz naše občine pa sta obe igrišči predaleč, ker imajo tudi obveznosti za šolo in so te na prvem mestu. Vendar lahko tudi v naši občini vidimo otroke na kotalkah — toda kar ne pločnikih! Seveda gre pač tako, kakor vedo in znajo.

Ali ne bi bilo mogoče tudi v naši občini narediti kotalkarske plošče? Saj je dosti prostora v športnem parku, da bi lahko imeli svoj kotalkarski klub?

Vse za mladino!

IVICA KNAVS,
Klunova 14

IZBOLJŠANJE AVTOBUSNE ZVEZE PROTI ZALOGU, VEVCAM IN SOSTREMU

V začetku oktobra bo podjetje Ljubljana-Transport, ki prevažata potnike na avtobusnih linijah proti Zalogu, Vevčam in Sostrem, izvedlo med potniki, ki stalno uporabljajo te zveze, anketo o novem voznem redu na navedenih progah. Na podlagi mnenj in predlogov anketiranih potnikov namerava podjetje uveljaviti nov vozni red, ki bi bil bolj prilagojen dnevnim potrebam potnikov kot dosedanj.

Zato prosimo, da vsi anketiranci resno sodelujejo pri anketi in naj navedejo le dejanske potrebe po prevozi. Podjetje namreč vsem željam ne bo moglo ustreči, skušalo pa bo urediti promet tako, kot si to želi večina prizadetih anketirancev. Anketne liste bodo delili sprevodniki vsem rednim potnikom, potnike pa naprošamo, naj izpolnjene anketne liste čimprej oddajo sprevodnikom, saj bo potrebno nekaj časa, da bomo anketne liste obdelali in potegnili iz njih zelene zaključke.

Direktor mestnega potniškega prometa
BRANKO GREGORIN

Skrb za delovnega človeka

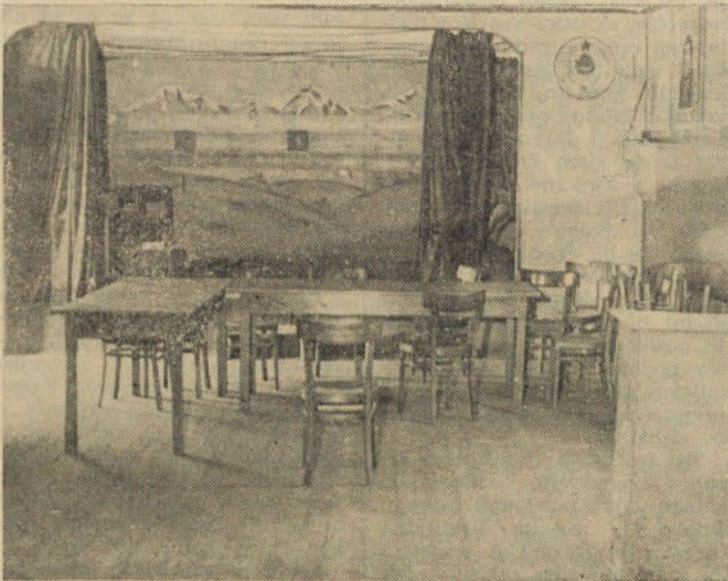
(Nadaljevanje z 8. strani)

narjev dnevno in ga tako stane najdražji obrok hrane — kosilo — le 150 dinarjev. Zdravstveno pomoč dobe delavci v ambulanti, ki dela v okviru železniške skupnosti, okrevajoči bolniki pa imajo posebno bolniško sobico.

Splošno in strokovno se delavci lahko izobražujejo na nalašč zanje organiziranih tečajih in se

Za letovanje svojih delavcev je železniško gradbeno podjetje zgradilo hišice v Rovinju, razen tega pa imajo v počitniškem domu železniške skupnosti v Rovinju zagotovljenih še nekaj dodatnih sob. Vse to olajšuje tudi sezonscem vključevanje v življenje kolektiva.

Osnovni in najhujši problem sezonscev — ločeno življenje — so delno rešili tako, da ima vsak de-

Nekoč je bila to manjša dvorana za kulturne prireditve, potem so vanjo prišli strelci, sedaj pa... Pa govorimo med drugim, da nikakor ni prostora za eno in drugo!

minarjih, poslužujejo pa se tudi tečajev pri biroju za gradbeništvo. Vsakemu, ki si želi pridobiti kvalifikacijo ali se nadalje izobraževati in ima za to objektivne pogoje — in teh je posebno med mladimi delavci precej —, omogočijo to s tem, da mu med šolanjem nudijo olajšave pri delu.

lavec možnost dvakrat mesečno brezplačno odpotovati z železnico k svoji družini.

V skladu z ustavo težijo k 42-urnemu delovnemu tednu — zanj imajo izdelan že tudi program —, vendar ga iz čisto ekonomskih razlogov ne bodo mogli uvesti prej kot ostala gradbena podjetja.

S tem skromnim prikazom dela oziroma skrbi za delavce le v dveh podjetjih seveda ni bilo mogoče prikazati celovite situacije v občini in so ta dejstva le kamenček v mozaiku življenja naših delovnih kolektivov. To naj bi bil le uvod, ki bi odprl to problematiko; o uspehih oziroma napakah posameznih kolektivov pa naj spregovorijo tudi delavci sami, ki te probleme najbolj poznajo.

PRIMOŽ POHLEVEN

Počitniška zveza pred letnim obračunom

Pred nami so občni zbori družin Počitniške zveze naše občine. Člani občinskega vodstva so že sprejeli naloge, da obiščejo osnovne organizacije — sedaj imamo v naši občini petnajst družin Počitniške zveze. Vse kaže, da bodo imeli občni zbori kaj poročati: število izletov, pohodov, potovanj, piknikov, sodelovanje pri delu krajevskih skupnosti in Zvez mladine. Zadnji mesec je njihova vitrina pred poslopjem občinske skupščine sicer zapuščen, vendar so nam zagotovili, da bodo kmalu uredili novo »poročilo« o delu v sliki in besedi, saj je njihova propagandna komisija izdelala lepo število posnetkov z izle-

tov in potovanj. Vse pa kaže, da bo moralo novo vodstvo, katerega bodo izbrali na oktobrski občinski skupščini, narediti boljši program dela za posamezne komisije in vključiti v vodstva družin več novih aktivistov. Zato že sedaj pripravljajo program teoretičnega in praktičnega izobraževanja bodočih aktivistov Počitniške zveze. Še letos bodo izvedli seminar; niso pa pozabili, da je dobro pripravljen in izveden izlet najboljše šola. Po številu akcij so resni konkurenti — tako je povedal podpredsednik Milan Drakulič — za eno prvih mest med občinami ljubljanskega okraja.

J.G.

Počitniška zveza vabi tudi tebe

po tem, da bi se sprehodil in posedel med stoletnim drevjem, da bi sem pripeljal svoje otroke?... Danes je to res nekoliko nevarno, steklenih odpadkov in stare opeke je preveč, da bi človek v tem užival. Ali pa je morda kaka institucija — bodisi urbanistična ali olepševalno društvo, ki z velikim trudom išče okrašene balkončke in okenca in jih nagrajuje — uvidela to potrebo? Čez nekaj let bo to prepozno in bomo z žalostjo ugotavljali, da smo zopet nekaj zamudili, predvsem pa bomo morali mnogo globlje seči v žep, da bomo park uredili.

Dovolj o problemu! Rad bi zvedel, ali obstajajo načrti, ki predvidevajo kako primerno rešitev, ali pa morda mnenje kakega drugega bralca ali institucije!

S. Robič,
Kodeljevo

POMEMBNO ,ODKRITJE'

Vsa mesta skrbijo za tako imenovani zeleni pas, bodisi da so to naravni nasadi ali umetni parki. Nekatera mesta tega ne morejo kdo ve kako uspešno reševati, ker jim tega ne dopuščajo naravni pogoji. Srečna pa so mesta, kjer je drevja in drugih rastlin dovolj. O tem problemu so že

minjajo na pravi gozd. Čudim se, da do danes ni nihče ukrepal v zvezi s tem. Iz leta v leto ta bivši park propada in se spreminja v neokusno smetišče. Takoj poleg pa smo zgradili lep športni park z lepimi hišicami v bližini. Ali res nihče od teh prebivalcev in športnikov ne čuti potrebe

mного pisali tudi naši dnevniki.

Moste se ne morejo pohvaliti z lepimi nasadi in parki — razen tistih povsem naravnih; tu mislim gozdove na periferiji, za kar pa mi nimamo zaslug. Parka v pravem pomenu besede nimamo. Naselja in industrijski objekti so povsem strnjeni in zlepa ne najdeš zelenice, kjer bi posedel, užival v poletni vročini in kjer bi bil sprehod prijetnejši kot po trdem asfaltu. O pač, nekaj takega, kar se je nekoč imenovalo park, pa imamo. Tega sicer še nismo »odkrili«, odkrili pa so ga zlasti v zadnjih letih smetari in gradbena podjetja za deponiranje odpadnega materiala. To je KODELJEV PARK!

Zgodba je že stara — nekoč je bil park. Bil je tiste vrste park, katerega nasadi te spo-

Kaj je z našo košarko?

Malokateri važnejši športni dogodek v Ljubljani mine, da si ga ne bi ogledal. Tako sem bil tudi navdušen nad tem, da bomo v Mostah gledali tekme zvezne košarkarske lige. Vendar pa sem bil lahko navdu-

šen le pred začetkom tekmovanja; čim bolj se je to bližalo koncu, toliko bolj je plahnelo navdušenje. Vsaj meni se je zdelo očitno, da s Slovonom nekaj ni v redu, da morda še ni dovolj pripravljen za tako tekmovanje in da je bilo vse zastoj. Kaže tudi, da je bila to precejšnja škoda za

(Nadaljevanje na 10. strani)

